

Novine u pravilima o radnom vremenu i obveznim odmorima mobilnih radnika

Božo Prelević, dipl. iur.

Od 20. svibnja 2017. na snazi su izmijenjene odredbe Zakona o radnom vremenu, obveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za bilježenje u cestovnom prijevozu.

1. Uvod

Pred nama je nova izmjena Zakona o radnom vremenu, obveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za bilježenje u cestovnom prijevozu¹ (u nastavku teksta: Zakon). Naime, od 20. svibnja 2017., na snazi su odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radnom vremenu, obveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za bilježenje u cestovnom prijevozu² (u nastavku teksta: ZID Zakona), kojima su dijelom izmijenjene i dopunjene odredbe Zakona u dijelu koji se odnosi na opća zakonska pravna pravila, odredbe Zakona o uvjetima za izdavanje dozvole radionici za tahografe, ukidanje dozvole za rad radionici za tahografe i posebno u dijelu Zakona koji sadrži pravila o prekršajima. Odredbe Zakona bilo je potrebno izmijeniti i dopuniti u prvom redu radi njegovog daljnjeg usklađivanja s pravnom stečevinom Europske unije.

Tako je radi stupanja na snagu Uredbe komisije (EU) 2016/403 od 18. ožujka 2016. godine kojom se utvrđuje zajednički popis kategorija, vrsta i stupnjeva težine teških povreda pravila u javnom cestovnom prijevozu, bilo nužno urediti prekršajne odredbe na način kako je to propisano u navedenoj Uredbi. Također, odredbama ZID Zakona dopunjuju se dosadašnja zakonska pravila u dijelu koji se odnosi na popis propisa EU s Uredbom br. 1266/2009, s kojom se Zakon usklađuje u pogledu rokova za prilagodbu digitalnih tahografa druge i treće generacije s tehničkim napretkom. Stoga se u nastavku najprije upoznajemo s novim instrumentima usklađenja s pravnom stečevinom EU u odredbama Zakona.

2. Novi instrumenti usklađenja

Kako smo naveli, jedan od glavnih razloga za izmjene i dopune zakonskih odredbi odnosi se na potrebu njihovog usklađivanja sa novim propisima EU. Tako su odredbe Zakona sada, između ostalog, usklađene i s odredbama sljedećih propisa EU o kojima je nešto već rečeno u uvodu:

- Uredbom Komisije (EU) br. 2016/403 od 18. ožujka 2016. o dopuni Uredbe (EZ) br. 1071/2009 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu klasifikacije teških povreda pravila Unije koje mogu dovesti do gubitka dobrog ugleda cestovnog prijevoznika te o izmjeni Priloga III Direktive 2006/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća³ i;
- Uredbom Komisije (EU) br. 1266/2009 od 16. prosinca 2009. o desetoj prilagodbi tehničkom napretku Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3821/85 o tahografu u cestovnom prometu⁴

3. Nove odredbe o radionicama

Odredbama ZID Zakona djelomično su izmijenjene i dopunjene zakonske odredbe koje se odnose na radionice za tahografe.

3.1. Pojam radionice za tahografe

U odredbi čl. 12. st. 1. Zakona, djelomično je izmijenjena i dopunjena odredba koja se odnosi na definiciju pojma radionice. Sukladno ovoj izmijenjenoj zakonskoj odredbi, radionica se definira kao pravna, ili fizička osoba-obrtnik koja na temelju dozvole ministarstva nadležnog za promet (u nastavku teksta: Ministarstvo) može obavljati poslove:

1 Nar. nov., br. 75/13, 36/15 i 46/17.

2 Nar. nov., br. 46/17 od 12. svibnja 2017.

3 SL L 74/8, od 19.3.2016.

4 SL L 339/3, od 22.12.2009.

- provjere i pregleda tahografa;
- ugradnje i ispitivanja tahografa;
- popravka i demontaže tahografa.

3.2. Uvjeti za izdavanje dozvole za rad radionice

U cijelosti je izmijenjena odredba čl. 14. Zakona o uvjetima za izdavanje dozvole za rad radionice. Prema novoj zakonskoj odredbi, dozvola se izdaje radionici na temelju zahtjeva uz koji se prilažu dokazi o ispunjavanju uvjeta da:

- je upisana u sudski, odnosno obrtni registar za obavljanje djelatnosti vezanih uz tahografe;
- posjeduje odgovarajuće prostorije, opremu i alate na području Republike Hrvatske;
- ima izgrađen i označen prilaz radionici;
- ima stazu, ili ispitne valjke;
- ima kanal, ili navoz;
- ima pristup internetu, s korištenjem aplikacije koja omogućava stalni nadzor nad radom radionica;
- osigurava odgovarajuću pouzdanost umjeravanja tahografa;
- nije pokrenut stečajni postupak, predstečajni postupci, ili likvidacija;
- radionica, voditelj radionice, ili tehničar nije pravomoćno osuđen za kazneno djelo koje se vodi po službenoj dužnosti te koje je počinjeno u obavljanju poslova u vezi s tahografom;
- ima na odgovarajući način uređen odnos s proizvođačem tahografa vezano za postupak i poslove koje obavlja;
- ima prostorije i opremu koja omogućava da bilješke i dokumentacija o svim aktivnostima povezanim s tahografom, kao i podaci koji su na njemu, mogu biti zabilježeni i pohranjeni na odgovarajući način i dostupni nadzornim tijelima na način da se osigura zaštita osobnih podataka sukladno propisima o zaštiti osobnih podataka;
- radionici, osobi koja je pravni sljednik radionice, ili voditelju u posljednjih pet godina nije ukinuta dozvola;
- ima najmanje jednog zaposlenog tehničara koji ispunjava uvjete iz čl. 18. st. 3. Zakona;
- ima voditelja koji obavlja poslove iz čl. 18. st. 2. Zakona i;
- ima oglasnu ploču sukladno čl. 18. st. 7. Zakona.

Ministar će pravilnikom propisati način dokazivanja uvjeta za izdavanje dozvole i način obavljanja postupaka i poslova radionice.

3.3. Ukidanje dozvole za rad radionice

Djelomično je izmijenjena i dopunjena odredba čl. 13. st. 1. Zakona o ukidanju dozvole za rad radionice. Tako je predviđeno da će ministarstvo rješenjem ukinuti dozvolu radionici ako utvrdi:

- da radionica više ne ispunjava uvjete iz čl. 14. Zakona⁵;
- da radionica, ili njezini zaposlenici u svom radu ne postupaju sukladno odredbama Zakona i propisima donesenim za njegovo provođenje;
- da je radionica dala lažne izjave, podatke, ili dokumente u postupku izdavanja dozvole, odnosno provjere uvjeta za dobivanje dozvole;
- da radionica prikriva, taji, ili uništava podatke zabilježene na tahografskom listiću, ili podatke pohranjene u tahografu, ili kartici vozača, ili podatke ispisane s tahografa;
- da radionica podešava kalibracijske parametre, ili koristi uređaje u vozilu kojima utječe na pogrešno mjerenje sati rada vozača, ili lažnu kalibraciju.

⁵ Vidjeti pod 3.2.

3.4. Nadzor

Sukladno djelomično izmijenjenoj odredbi čl. 16. st. 1. Zakona, inspeksijski nadzor nad radionicama obavlja inspekcija cestovnog prometa i cesta ministarstva.

3.5. Voditelj i tehničar radionice

Izmijenjene su i dopunjene i odredbe čl. 18. Zakona o voditelju i tehničaru radionice.

3.5.1. Voditelj radionice

Sukladno izmijenjenom čl. 18. st. 1. Zakona, voditelj radionice može biti osoba koja:

- je u radionici od strane pravne, ili fizičke osobe obrtnika imenovana za obavljanje poslova voditelja radionice;
- ne smije obavljati iste, ili slične poslove izvan radionice.

3.5.2. Tehničar radionice

Izmijenjenom odredbom čl. 18. st. 3. Zakona određeno je kako tehničar može biti osoba koja je u radnom odnosu u radionici i ima:

- strukovnu kvalifikaciju razine 4.1. u obrazovnom sektoru Promet i logistika
- kvalifikacija vozač motornog vozila, ili u obrazovnom sektoru Elektrotehnika i računalstvo
- kvalifikacije autoelektričar i elektroničar, ili u obrazovnom sektoru Strojarsvo, brodogradnja i metalurgija
- kvalifikacije automehaničar i automehatroničar ili;
- strukovnu kvalifikaciju razine 4.2. u obrazovnom sektoru Promet i logistika
- kvalifikacija tehničar cestovnog prometa, ili u obrazovnom sektoru Elektrotehnika i računalstvo
- kvalifikacije tehničar za mehatroniku i tehničar za elektrostrojarsvo, ili u obrazovnom sektoru Strojarsvo, brodogradnja i metalurgija
- kvalifikacije tehničar za finomehaniku, strojarski tehničar i tehničar za vozila i vozna sredstva;
- stručnu osposobljenost za ispitivanje, ugradnju i popravak tahografa, a što se dokazuje uvjerenjem o osposobljavanju;
- stručnu osposobljenost kod jednog od proizvođača tahografa, ili ovlaštenog predstavnika proizvođača tahografa koji posjeduju priznato tipno odobrenje, a što se dokazuje potvrdom o stručnoj osposobljenosti koja ne smije biti starija od tri godine.

ističemo...

Tehničar ne smije biti u radnom odnosu i obavljati iste, ili slične poslove izvan radionice⁶.

Voditelj radionice iz čl. 18. st. 1. Zakona može obavljati i poslove tehničara, ako ispunjava uvjete iz čl. 18. st. 3. i 4. Zakona.

⁶ Čl. 18. st. 4. Zakona.

3.5.3. Presnimavanje podataka

ističemo...

Sukladno novoj odredbi čl. 18. st. 9. Zakona, radionica je dužna u slučaju uklanjanja, ili demontaže tahografa s uređaja presnimati sve podatke koji su na njemu zabilježeni korištenjem kartice radionice i pohraniti podatke na siguran način najmanje jednu godinu.

Radionica će iz uklonjenog, ili demontiranog tahografa presnimati podatke korištenjem kartice prijevoznika koju je vlasnik vozila u tu svrhu uručio radionici i te podatke predati vlasniku vozila na odgovarajućem mediju.

4. Nove prekršajne odredbe

Najveće novine u Zakonu sadržane su u prekršajnim odredbama, koje radi opsežnosti navodimo samo djelomično te upućujemo obveznike na dodatnu provjeru novih zakonskih odredbi.

Sukladno čl. 38. Zakona, novčanom kaznom u iznosu od 15.000,00 do 40.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

- vozač posjeduje više od jedne valjane kartice vozača, koristi više od jedne vlastite kartice, koristi tuđu karticu, ili koristi karticu koja je neispravna ili je istekla (čl. 27. st. 2. Uredbe (EU) br. 165/2014);
- prikriva, taji, ili uništava podatke zabilježene na tahografskom listiću, ili podatke pohranjene u tahografu ili kartici vozača, ili podatke ispisane s tahografa (čl. 32. st. 3. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 165/2014 ili AETR-a).

Za iste prekršaje kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 15.000,00 do 40.000,00 kuna fizička osoba-obrtnik. Za iste prekršaje kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 12.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi, a novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se i vozač.

Sukladno izmijenjenom čl. 39. Zakona, novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako postupi suprotno čl. 10. st. 1. i 2. Uredbe (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća, ili čl. 10. st. 1. AETR-a. Za iste prekršaje kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna fizička osoba-obrtnik, a novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Izmijenjenom odredbom čl. 40. Zakona predviđeno je kažnjavanje novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna pravne osoba koja:

- obavlja poslove bez dozvole (čl. 12. st. 1. Zakona);
- ne obavlja poslove sukladno izdanoj dozvoli (čl. 12. st. 4. Zakona);
- ne obavijesti ministarstvo o promjenama vlasništva, voditelja, ili tehničara u roku od osam dana od dana promjene (čl. 12. st. 9. Zakona);
- u roku od tri dana od primitka rješenja o oduzimanju dozvole ne preda ministarstvu sve kartice radionice, sredstva za plombaranje i svu dokumentaciju i evidencije koje je dužna voditi (čl. 15. st. 3. Zakona);
- zaposli voditelja i tehničara suprotno odredbi čl. 18. st. 1. i 3. Zakona;
- omogućiti da zahvate na tahografima i opremi obavlja tehničar koji ne posjeduje važeću potvrdu o stručnoj osposobljenosti (čl. 18. st. 5. Zakona);
- ne postupa sukladno čl. 18. st. 8. Zakona.

Za iste prekršaje kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna fizička osoba-obrtnik, a novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 4.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Sukladno izmijenjenom čl. 41. Zakona, novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako naredi, ili dopusti da vozač prekorači:

- dopušteno trajanje dnevnog vremena vožnje od devet sati za više od četiri sata i 30 minuta bez stanke, ili odmora od najmanje četiri sata i 30 minuta ako produljenje na deset sati nije dopušteno (čl. 6. st. 1. Uredbe (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ili čl. 6. st. 1. AETR-a);
- dopušteno trajanje dnevnog vremena vožnje od deset sati za više od pet sati bez stanke, ili odmora od barem četiri sata i 30 minuta ako je produljenje na deset sati dopušteno (čl. 6. st. 1. Uredbe (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ili čl. 6. st. 1. AETR-a);
- tjedno vrijeme vožnje za više od 14 sati (čl. 6. st. 2. Uredbe (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ili čl. 6. st. 2. AETR-a);
- ukupno maksimalno dvotjedno vrijeme vožnje za više od 22 sata i 30 minuta (čl. 6. st. 3. Uredbe (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ili čl. 6. st. 3. AETR-a).

Za iste prekršaje novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba-obrtnik, a novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 4.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi. Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 3.000,00 kuna za iste prekršaje kaznit će se i vozač.

5. Zaključak

Odredbe ZID Zakona usmjerene su u prvom redu na usklađivanje zakonskih odredbi s propisima EU. U tom smislu posebno treba istaknuti izmjene dvije grupe zakonskih pravila. S jedne strane to su zakonska pravila koja se odnose na radionice za tahografe.

S druge strane, zakonske izmjene odnose se u velikoj mjeri na odredbe o prekršajima. U skoroj budućnosti možemo očekivati i izmjene u podzakonskim propisima koji se odnose na izmijenjenu materiju iz Zakona.

Literatura:

- 1) Zakon o radnom vremenu, obveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za bilježenje u cestovnom prijevozu (Nar. nov., br. 75/13, 36/15 i 46/17), pročišćeni tekst – www.propisi.hr;
- 2) Uredba Komisije (EU) br. 2016/403 od 18. ožujka 2016. o dopuni Uredbe (EZ) br. 1071/2009 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu klasifikacije teških povreda pravila Unije koje mogu dovesti do gubitka dobrog ugleda cestovnog prijevoznika te o izmjeni Priloga III Direktive 2006/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 74/8, od 19.3.2016);
- 3) Uredba Komisije (EU) br. 1266/2009 od 16. prosinca 2009. o desetoj prilagodbi tehničkom napretku Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3821/85 o tahografu u cestovnom prometu (SL L 339/3, od 22.12.2009).

